

עפ"ת 54478/01/20 - מגיס משה מאור נגד מדינת ישראל

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

עפ"ת 54478-01-20 מגיס משה מאור נ' מדינת ישראל

בפני כבוד השופטת גילת שלו

מגיס משה מאור - ע"י ב"כ עו"ד רומן קוגן

המערער

נגד

מדינת ישראל

המשיבה

פסק דין

ביום 25.7.19, עת נסע המערער בכביש 90 מצפון לדרום, ניתנה לו הודעת תשלום קנס בגין עבירה של נהיגה במהירות של 132 קמ"ש, בכביש בו מותרת מהירות של 90 קמ"ש. המערער, באמצעות בא כוחו, הגיש בקשה להשפט, בקשתו התקבלה והוא זומן להתייצב בבית המשפט לתעבורה באילת ביום 26.11.19. במועד האמור, משלא התייצב לדיון, נשפט המערער בהעדרו לקנס בסך 1,500 ₪.

המערער הגיש בקשה לביטול פסק הדין, וטען כי לא קיבל את ההזמנה לדיון, כי לא נשלחה הזמנה לדיון לסנגורו, אשר הגיש בשמו את הבקשה להשפט, וכי נגרם לו עיוות דין כתוצאה משפיטתו בהעדרו. בית המשפט קמא (כב' השופטת שמיר-הירש), דחה את הבקשה, ועל כך הערעור שבפניי.

טענתו המרכזית של ב"כ המערער היא, כי לאור הוראות סעיף 95(א) לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], תשמ"ב-1982 (להלן: החוק), ותקנה 20 לתקנות סדר הדין הפלילי, תשל"ד-1974 (להלן: התקנות), היתה חובה על בית המשפט ועל התביעה לזמן גם את הסנגור לדיון, בנוסף להזמנת המערער, שכן לבקשה להשפט שהגיש, צורף יפוי כח עם פרטי הסנגור, אך הזמנה כזו לא נשלחה. עוד נטען, כי המערער לא קיבל את ההזמנה לדיון שנשלחה לכתובתו, אלא רק את פסק הדין שניתן בהעדר, ואישור המסירה שהציגה המשיבה חסר פרטים מהותיים; כי בבקשה שהוגשה לבית המשפט קמא פורטו "טיעונים כבדי משקל להוכחת חפותו"; וכי בית המשפט החמיר עם המערער יתר על המידה.

בדיון שהתקיים בפניי ביום 19.2.20 חזר ב"כ המערער על טענותיו, והוסיף כי על המקרה חלים גם כללי האתיקה של לשכת עורכי הדין, לפיהם עורך דין היודע שהצד שכנגד מיוצג, לא יפנה אליו אלא באמצעות עורך הדין המייצג; וכי קיימת פסיקה לפיה במקרים דומים, חויבה המדינה לשלוח הודעות לסנגור, ולאחרונה אף הפרקליטות נתנה הנחיה דומה. עוד טען ב"כ המערער, כי המערער לא קיבל את ההזמנה לדיון, על אף שלשאלת בית המשפט מי זו שלי, החתומה על אישור המסירה, השיב שמדובר באחותו בת ה-21; כי אין למערער כל אינטרס שלא להתייצב בבית המשפט לאחר שפנה לעורך דין וביקש להשפט; וכי יש לו טענות הגנה, אך הוא לא יכול לפרטן, כי לא קיבל את חומר החקירה. לאור הערות בית המשפט, ביקש הסנגור דחיה על מנת להציג את הפסיקה אליה הפנה, ועל כן נדחה הדיון.

יצוין, כי בסמוך לאחר הדיון, כבר ביום 24.2.20 הגיש הסנגור את הפסיקה אליה התייחס; וכי לאור מצב החירום בשל

מגפת הקורונה, הדיון לא התקיים, ובסופו של דבר הסכימו הצדדים כי החלטה תנתן שלא בנוכחותם, לאחר שהשלימו טיעוניהם בכתב.

בתגובתה בכתב השיבה המשיבה, כי לאחר החלטת בית המשפט לתעבורה בבאר שבע, בתת"ע 9614-04-18 **מדינת ישראל נ' אזברגה**, ובעקבות פניה של לשכת עורכי הדין למחלקת יעוץ וחקיקה באגף התנועה; התקיימה ביום 19.11.18 ישיבה בהשתתפות גורמים ממשד המשפטים, הפרקליטות, תביעות את"ן והנהלת בתי המשפט, ועל פי המלצותיהם נקבע, כי אין מניעה לכך שזימון למשפט ישלח ישירות לעורך הדין המייצג, שהגיש בקשה להשפט בשם מרשו, וזאת על פי הכתובת שציין על גבי הבקשה להשפט. נטען, כי השינוי שחל בנהלי משלוח הזימון, מתייחס למקרה בו ציין הנהג או עורך הדין, את כתובת עורך הדין ככתובת לקבלת מסמכים, וזאת כחריג לנהלים שהיו נהוגים במרכז פניות הנהגים הארצי באגף התנועה (מפנ"א), לפיה ברירת המחדל היתה משלוח לכתובתו של הנהג עצמו.

לטענת המשיבה, עניינו של המערער אינו נכלל בין המקרים שנדונו בישיבה האמורה, שכן בבקשה להשפט שהוגשה, נכתבה כתובתו של המערער ככתובת להמצאת מסמכים, כך שהמדינה מילאה חובתה בשלחה את ההזמנה לכתובת האמורה; ואין לחייב את המדינה לשלוח את ההזמנה למספר כתובות, כפי שלמעשה מבקש הסנגור שיעשה. עוד טענה המשיבה, כי מרבית הפסיקה שצורפה מתייחסת למקרים שקרו עובר לשינוי הנהלים האמור, וחלקה האחר מתייחס למקרים בהם כתובתו של עורך הדין נכתבה ככתובת לקבלת מסמכים, ולא במקרים בהם צוינו שתי כתובות למשלוח.

משכך, ומאחר שלפי אישור המסירה שבתיק הנאשם קיבל את ההזמנה לדיון, עתרה המשיבה לדחיית הערעור.

ב"כ המערער השיב לאמור בטענות המשיבה, כי משלוח הזמנה למענו של נאשם, אינו פוטר את המשיבה ממילוי הוראות סעיף 95(א) לחוק, הדורש משלוח ההזמנה גם לסנגור.

דין והכרעה

לאחר ששמעתי טיעוני הסנגור בדיון שהתקיים בפניי, ולאחר שעיינתי בהודעת הערעור על נספחיה, בטיעוני הצדדים בכתב ובפסיקה שהוגשה לעיוני, הגעתי למסקנה כי דין הערעור להדחות.

כאמור, הטענה המרכזית בערעור, היא שמאחר שהמערער הגיש בקשה להשפט באמצעות סנגורו, היה על המשיבה לשלוח את ההזמנה לדיון הן לכתובתו והן לסנגורו.

הסנגור הפנה למספר פסקי דין והחלטות, נוכח הערות בית המשפט בדיון שהתקיים בערעור, ואולם, פסיקה זו אינה רלוונטית לענייננו. כעולה משני פסקי הדין של בית המשפט המחוזי בתל אביב, (שסומנו א' וב' ע"י הסנגור), ומהחלטת בית המשפט לתעבורה בבאר שבע (שסומנה ג'), דובר במקרים בהם בבקשה להשפט נכתבה כתובתו של הסנגור ככתובת להמצאת מסמכים, ולמרות זאת, ההזמנה לדיון נשלחה לכתובת הרשומה של הנאשם ולא לכתובת הסנגור; ובנוסף, לא היה אישור מסירה מספק לכתובת הנאשם עצמו, או שהבקשה למשלוח לכתובת הסנגור התבססה על

בעיות באספקת הדואר למקום מגורי הנאשם. כאמור בתגובת המשיבה, פסקי דין אלו ניתנו לפני השינוי בנוהלי המשטרה, ומאז שונו הנהלים, ובמקרים דומים נשלחת ההזמנה לדין לכתובת שצוינה על הבקשה. יצוין, כי ההחלטות הנוספות שצירף ב"כ המערער הן החלטות קצרות ב"פתקית", שאינן מנומקות דיין ולא ניתן ללמוד מהן דבר, אם כי גם מהן לא עולה חובה להמצאה כפולה, דהיינו הן לנאשם והן לסנגורו.

בענייננו, לעומת זאת, כעולה מהבקשה להשפט שהגיש הסנגור, הוא כתב את כתובתו של המערער ככתובת להמצאת מסמכים, אך צוין כי הוא מבקש ש"בנוסף למשלוח הזמנה לדין למבקש, ליידע את ח"מ על מועד הדיון שנקבע" והוסיף גם את כתובתו. בתשובה שקיבל הסנגור ממפנ"א ביום 8.8.19 נכתב כי הבקשה להשפט התקבלה, וכי בהמשך תשלח ההזמנה למערער לכתובתו הרשומה, ואף צוין "נדגיש כי משטרת ישראל שולחת את הזימון למשפט לנאשם בלבד וזאת בהתאם לאפשרויות העומדות לרשותה על פי חוק". יתרה מכך, גם מתצהירו של המערער עולה, כי הסנגור "הדריך אותי לעקוב אחרי הדואר כי הזמנה לבית המשפט כנראה תשלח למעני". משכך, אין למערער להלין על כך שההזמנה לדיון נשלחה לכתובתו ולא לכתובת סנגורו.

למעשה, כפי שהבהיר הסנגור בתגובתו לתגובת המשיבה, הוא כלל אינו מסתמך על הפסיקה שהגיש, אלא טוען, כי מאחר שהגיש את הבקשה להשפט וצירף לה יפוי כח, המשיבה מחויבת לשלוח הזמנה לדיון הן לו והן למערער, מכח סעיף 95(א) לחוק ותקנה 20א לתקנות.

לא מצאתי ממש בטענות אלו.

סעיף 95(א) לחוק קובע כדלקמן:

"משהוגש כתב אישום יקבע בית המשפט מועד למשפט; בית המשפט יודיע על המועד בכתב לתובע וימציא לנאשם הזמנה בכתב למשפט בצירוף העתק מכתב האישום; הגיש סניגורו לבית המשפט לפני קביעת המועד יפוי כוח לייצג את הנאשם במשפט, יודיע בית המשפט על המועד בכתב גם לסניגור".

בהתאם, קובעת תקנה 20א לתקנות את המועדים הנדרשים להזמנה לפי סעיף 95 הנ"ל.

ההוראות האמורות מתייחסות לכתב אישום המוגש לבית המשפט "בדרך הרגילה", אז בית המשפט קובע את מועד הדיון ומנפיק הזמנות לדיון. ואולם, בענייננו, מדובר בכתב אישום ב"עבירות קלות", לגביהן הותקנו הוראות וסדרי דין מיוחדים כאמור בסעיפים 239 ו-240 לחוק.

כידוע, מדובר בכתבי אישום שמוגשים לבית המשפט זמן קצר לפני מועד הדיון, ב"ימי הקראות" מרוכזים שנקבעו מראש, כאשר הנאשמים מוזמנים לדיון בהזמנה שקיבלו מראש ממפנ"א, מיחידת התביעות, או משוטר שהמציא לידיהם הזמנה לדיון. כלומר, בית המשפט אינו מעורב בהזמנת הצדדים לדיון, כאשר בתקנות 38-44 נקבעו הסדרים מיוחדים לגבי

המצאת מסמכים בנוגע לעבירות אלו.

וכך, נקבע בתקנה 43 לתקנות כי: **"נשלחה במועד הודעה על בקשה להישפט לפי תקנה 42, תומצא לנאשם הזמנה למשפט לפי טופס 8 שבתוספת"** (ההדגשה לא במקור); בתקנה 44 נקבעה לעבירות אלו "חזקת מסירה", גם ללא חתימה על אישור המסירה; ובתקנה 44ג נקבע, כי **"הזמנה למשפט לפי סימן זה דינה כהזמנה למשפט וככתב אישום שהומצא לנאשם כדין, ודין העתק ממנה משהוגש לבית המשפט, כדין כתב אישום שהוגש לבית המשפט כדין"**.

עוד יוער, כי באותם "ימי הקראות" מרוכזים, בית המשפט מקבל אך את כתבי האישום ואת אישורי המסירה, והוא אינו יודע אם יש לנאשם סנגור, שכן הוא לא מקבל לעיונו את הבקשות שהוגשו למפנ"א טרם הגשת כתב האישום, וטרם פתיחת תיק בית המשפט.

משכך, ברור כי הוראות סעיף 95 לחוק ותקנה 20א לתקנות, המתייחסות לחובתו של **בית המשפט** כלפי הנאשם ובא כוחו, אינן יכולות לחול על הישיבה הראשונה המתקיימת בנוגע ל"עבירות קלות", בטרם הוגש יפוי כח לבית המשפט, ובטרם נדרש בית המשפט עצמו להנפיק הזמנות לדיון.

זאת ועוד, לאור הרציונל העומד מאחורי אותן הוראות מיוחדות שנקבעו ל"עבירות קלות", דהיינו הצורך בקיצור ויעול ההליך בעבירות אלו, אינני סבורה כי יש להטיל על המדינה חובה לשלוח הזמנה לדיון למספר גורמים או למספר כתובות, ודי בכך שהמדינה השכילה לאפשר לנאשמים לקבל את ההזמנה לדיון לכתובת בא כוחם, במקום לכתובתם הרשומה, כקבוע בחוק.

מכל האמור, ולאור העובדה שבענייננו, ציין ב"כ המערער את כתובתו של המערער ככתובת למשלוח ההזמנה לדיון, ואף הובהר לו כי ההזמנה תשלח למערער בלבד (כפי שאף אמר למערער), לא מצאתי פגם בכך שההזמנה נשלחה לכתובתו של המערער, או בכך שלא נשלחה הודעה **נוספת** לסנגור.

לגופו של עניין, הוצג לבית המשפט קמא אישור מסירה, שלפיו דבר הדואר נמסר ביום 3.11.19, לידי "שלי" שאף חתמה עליו, והנאשם אישר כי מדובר באחותו, שגילה מעל 18 שנה, ולכן מדובר באישור מסירה כדין. המערער לא העלה כל טענה בנוגע לאישור המסירה, פרט לאמירה בעלמא שדבר הדואר לא נמסר לו, ולכן, למעשה, לא הציג כל נימוק לאי התייצבותו לדיון.

לא הוצג גם כל חשש לעיוות דין שנגרם למערער. כבר נקבע בפסיקה כי לא די בכפירה כללית או בטענה סתמית לחפות, אלא יש להצביע על שיקולים כבדי משקל, **"טעמים של ממש... הנתמכים במסמכים ובראיות שיש בהם פוטנציאל של ממש לשינוי התוצאה"** (רע"פ 8427/17 אמנון סאלם ואח' נ' מדינת ישראל (25.3.18)).

בבקשה לביטול פסק הדין ציין הסנגור, כי המערער לא נהג במהירות שיוחסה לו, כי לא הוכחה תקינות המכשיר

ומיומנות הפעלתו, וכי השוטרת הפעילה אותו בניגוד לנהלים והוראות היצרן; אם כי אישר בדיון שהתקיים בפניי, כי אינו יכול לפרט את טענות ההגנה, מאחר שלא עיין בחומר החקירה.

עיון בהודעת תשלום הקנס מעלה, כי על פני הדברים, השוטרת מילאה את הנהלים להפעלת מכשיר הממל"ז; וכי המערער לא העלה בפניה כל טענת הגנה, ואף לא הכחיש נסיעתו במהירות הנטענת, אלא רק אמר **"אין לי מה להגיד, יאללה תשחררי אותנו"**. יתרה מכך, בבית המשפט קמא נדון המערער לקנס בלבד, בשיעור הקנס המקורי, זאת למרות שעברו התעבורתי אינו דל. בנסיבות אלו, לא ניתן לטעון כי נגרם למערער עיוות דין כתוצאה משפיטתו בהעדרו.

לאור כל האמור, הערעור נדחה.

משפקע עיכוב ביצוע העונש, ישלם המערער את הקנס בתוך 60 יום.

הדיון שנקבע ליום 13.5.20 בטל.

המזכירות תעביר העתק פסק הדין לצדדים.

ניתנה היום, ז' אייר תש"פ, 01 מאי 2020, בהעדר הצדדים.